

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO IR SOCIALINĖS APLINKOS DEPARTAMENTO
VIEŠOJO VALDYMO IR ATVIROS VYRIAUSYBĖS SKYRIUS**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL SPECIALIŲJŲ PRIEMONIŲ SPECIFIKACIJOS
IR SPECIALIŲJŲ PRIEMONIŲ PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“
PROJEKTO
(TAP NR.16-1716(2),TAIS NR. 16-8509(4))**

2016-11-16 Nr. NV-3587

Vilnius

- 1. Projekto rengėjas.** Nutarimo projektą parengė Vidaus reikalų ministerija.
- 2. Projekto tikslas, esmė.** Nutarimo projektas parengtas, įgyvendinant Lietuvos Respublikos policijos įstatymo Nr. VIII-2048 2, 6, 26, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo ir 26 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymą. Nutarimo projektu nustatomas baigtinis vidaus tarnybos sistemos pareigūnų, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų ir policijos rėmėjų galimų naudoti specialiųjų priemonių sąrašas (specifikacija) ir nustatomi veiksmai naudojant ir panaudojus šias specialiąsias priemones.
- 3. Derinimas.** Nutarimo projektas suderintas su Aplinkos, Finansų, Teisingumo ministerijomis, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Valstybės saugumo departamentu, Kalėjų departamentu prie Teisingumo ministerijos ir Muitinės kriminaline tarnyba prie Finansų ministerijos, po svarstymo ministerijų atstovų pasitarime patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabas.
- 4. Dalykinio vertinimo išvada.** Teikiamas projektas iš esmės atitinka Vyriausybės darbo reglamento reikalavimus.

Skyriaus patarėja

Aušrina Genienė

Aušrina Genienė, tel. 8 706 63 769, el. p. ausrina.geniene@lr.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2016-11-16 Nr. ID-6735 (3)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM), atsižvelgdama į š. m. lapkričio 15 d. Ministerijų atstovų pasitarimo rezultatus, teikia patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Specialiųjų priemonių specifikacijos ir specialiųjų priemonių panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektu siekiama įgyvendinti įpareigojimą, nustatytą Lietuvos Respublikos policijos įstatymo Nr. VIII-2048 2, 6, 26, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo ir 26 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatyme, kuriame naujai reglamentuojamas psichinės ir fizinės prievartos, šaunamojo ginklo bei sprogmenų panaudojimas. Nutarimo projektu nustatomas baigtinis vidaus tarnybos sistemos pareigūnų, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų ir policijos rėmėjų galimų naudoti specialiųjų priemonių sąrašas (specifikacija) ir nustatomi veiksmai naudojant ir panaudojus šias specialiąsias priemones.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimo projekto sąvokų apibrėžtys suderintos (aprobuotos) Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

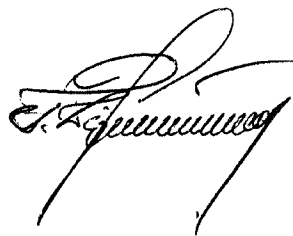
Nutarimo projektas patikslintas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento ir Viešojo valdymo ir socialinės aplinkos departamento Viešojo valdymo ir atviros vyriausybės skyriaus pastabas ir suderintas darbo tvarka. Atkreiptinas dėmesys, kad nebuvo atsižvelgta į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento 2 pastabą – sąvokų apibrėžtys Nutarimo projekte nėra apibrėžiamos *idem per idem*, sąvokų apibrėžtyse tas pats žodis vartojamas pažymint, kad tam tikro objekto (pvz., tinklo) priskirtinumą specialiosioms priemonėms lemia ne priskirtinumas konkrečiai bendrinei objektų (daiktų) grupei, o papildomos savybės ar funkcionalumas, būdingas tik įrankiui, kurį naudojant taikoma prievarta (pvz., asmens sulaikymo

tinklas yra tinklas bet kuriuo atveju, tačiau specialiaja priemone jis laikomas tik tuo atveju, jeigu jis sviedžiamas asmens veiksams apriboti.)

Nutarimo projektą parengė VRM Viešojo saugumo ir migracijos politikos departamento (direktorius Klaidas Kuchalskis, tel. 271 7248, el. p. klaidas.kuchalskis@vrm.lt) Visuomenės saugumo skyriaus (vedėjas Darius Vasaris, tel. (8 5) 271 7138 el. p. darius.vasaris@vrm.lt) patarėjas Renatas Vitkauskas, tel. (8 5) 271 7269, el. p. renatas.vitkauskas@vrm.lt.

PRIDEDAMA. Nutarimo projektas, 6 lapai.

Laikintai einantis vidaus reikalų ministro pareigas

Tomas Žilinskas

Adomas Puidokas, tel. 271 8838, el. p. adomas.puidokas@vrm.lt

Renatas Vitkauskas, tel. 271 7269, el. p. renatas.vitkauskas@vrm.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL SPECIALIŲJŲ PRIEMONIŲ SPECIFIKACIJOS IR SPECIALIŲJŲ PRIEMONIŲ
PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2016 m. d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 41 straipsnio 12 dalimi, Lietuvos Respublikos finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos įstatymo 15 straipsnio 11 dalimi, Lietuvos Respublikos policijos įstatymo 27 straipsnio 10 dalimi, Lietuvos Respublikos policijos rėmėjų įstatymo 17 straipsnio 5 dalimi, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo 22 straipsnio 10 dalimi, Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos tarnybos įstatymo 22 straipsnio 10 dalimi, Lietuvos Respublikos viešojo saugumo tarnybos įstatymo 12 straipsnio 10 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Patvirtinti pridedamus:
  - 1.1. Specialiųjų priemonių specifikaciją;
  - 1.2. Specialiųjų priemonių panaudojimo tvarkos aprašą.
2. Šis nutarimas įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

Ministras Pirmininkas

Vidaus reikalų ministras

VRM Teisės departamentas
Direktorė

Irina Urbonė

2016 11 16

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministras
Tomas Žilinskas

2016-11-16

SPECIALIŲJŲ PRIEMONIŲ SPECIFIKACIJA

1. Specialiųjų priemonių specifikacijoje (toliau – specifikacija) nustatomos ir aprašomos specialiosios priemonės, kurios Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo, Lietuvos Respublikos finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos įstatymo, Lietuvos Respublikos policijos įstatymo, Lietuvos Respublikos policijos rėmėjų įstatymo, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos tarnybos įstatymo, Lietuvos Respublikos viešojo saugumo tarnybos įstatymo nustatytais pagrindais ir Specialiųjų priemonių naudojimo tvarkos apraše nustatyta tvarka gali būti panaudotos.

2. Vidaus reikalų ministro ir Aplinkos ministro valdymo srities institucijos, kurių pareigūnai turi teisę naudoti specialiąsias priemones savo uždaviniams įgyvendinti ir funkcijoms atlikti, gali įsigyti ir turėti šiuos požymius atitinkančias specialiąsias priemones:

2.1. **Apsauginis skydas** – nuo asmenų fizinio poveikio saugantis skydas, naudojamas asmenims stumti, prispausti ar į juos smūgiuoti.

2.2. **Asmens judesių ribojimo priemonės** – metaliniai, plastikiniai ir tekstiliniai antrankiai ir antkojai, tramdymo marškiniai ar kostiumai, kuriais surakinamos ar surišamos rankos ir (ar) kojos, siekiant riboti kūno judesius, bet paliekant galimybę stovėti, sėdėti ar eiti.

2.3. **Asmens sulaikymo tinklas** – specialiu įtaisu išsviedžiamas tinklas asmens veiksmams apriboti.

2.4. **Ašarinės ir (ar) dūminės granatos ir šaudmenys** – sprogstamieji, degieji ar subyramieji užtaisai su specifikacijos 2.5 papunktyje nurodytomis veikliosiomis ir (ar) dūmus skleidžiančiosiomis medžiagomis, šaudomi šaunamaisiais ginklais arba svaidomi specialiais įtaisais ar ranka.

2.5. **Ašarinis purkštuvas** – purkštuvas (gali būti įvairaus tipo ir dydžio), kuriuo purškiamas skystis, dujos ar milteliai su veikliosiomis medžiagomis, sukeliančiomis žmonėms ašarojimą ir (arba) kosulį, čiaudulį, dirginantį skausmą akyse ir kvėpavimo takuose. Veiklioji medžiaga gali būti: aitriųjų paprikų koncentratas (*oleoresin capsicum*, OC), chloracetofenonas (*chloroacetophenone*, CN), ortochlorbenzalmalononitrilas (*orthochlorobenzalmalononitrile*, CS), pelargono rūgšties vanilamidas (*pelargonic acid vanillylamide*, PAVA) ir jų mišiniai.

2.6. **Atitvaras** – vientisas ar sudėtinis stacionarus ar mobilus užtvaras, tvora ar skydas, kuriuo apribojama galimybė patekti į teritoriją ar sudaromos kliūtys.

2.7. **Dažomieji sviediniai** – šaunamaisiais ginklais šaudomi ar specialiais įtaisais svaidomi dažų pripildyti sviediniai, kuriais pažymimi žmonės ar transporto priemonės. Dažomieji sviediniai gali žmogui sukelti skausmą ir (arba) būti su specifikacijos 2.5 papunktyje nurodytomis veikliosiomis medžiagomis.

2.8. **Elektros šoko įtaisas** – kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatyme. Elektros šoko įtaisas turi būti su elektronine panaudojimo atvejus fiksuojančia atmintimi, o jei šių prietaisų forma ir naudojimo pobūdis yra kaip šaunamųjų ginklų, jie turi būti ryškios spalvos.

2.9. **Garsinės ir šviesinės granatos ir šaudmenys** – šaunamaisiais ginklais šaudomi arba specialiais įtaisais svaidomi ar ranka svaidomi sprogstamieji užtaisai, kuriais sprogo kurtinamu garsu ir akinama šviesa (kartu ar atskirai) laikinai sutrikdoma žmogaus orientacija, klausa ar rega.

2.10. **Garsinis prietaisas** – prietaisas, kuriuo asmenų grupei perduodama informacija, reikalavimai, garsiniai pavojaus signalai, skleidžiamu garsu blokuojami raginimai daryti teisės pažeidimus, taip pat įvairių dažnių ir tonų garsais asmenims sukeliami nemalonūs klausos pojūčiai ar skausmas.

2.11. **Impulsinis šviesos prietaisas** – specialus žibintas, kuriuo skleidžiami itin ryškūs, greitai spalvas keičiantys atsitiktiniai šviesos impulsai, sukeliantys laikinus žmogaus regos, orientacijos sutrikimus.

2.12. **Įsilaužimo priemonės** – specialieji ardymo, pjovimo įrankiai, šaudmenys, sprogmenys ir kitos priemonės, naudojamos siekiant greitai patekti į transporto priemones, patalpas, teritorijas ar kitus objektus.

2.13. **Lazda** – iš minkštos ar kietos medžiagos gaminamas vientisas ar teleskopinis lankstus ar standus įrankis, skirtas koviniams ar sulaikymo veiksams atlikti, skausmui sukelti.

2.14. **Nuotolinio poveikio priemonės** – bepiločiai orlaiviai, transporto priemonės, išminavimo robotai ar kitos autonomiškai arba nuotoliniu būdu valdomos techninės priemonės, naudojamos teisės pažeidimams fiksuoti, asmenų grupei stebėti, sprogmenims padaryti nekenksmingiems (išminuoti) arba 2.5 papunktyje nurodytoms veiklosioms medžiagoms skleisti, taip pat prietaisai kitoms nuotolinio poveikio priemonėms neutralizuoti ar perimti. Nuotolinio poveikio priemonės taip pat gali būti panaudotos kartu naudojant specifikacijos 2.3, 2.4, 2.7–2.10, 2.16 papunkčiuose nurodytas priemones.

2.15. **Prirėmimo įrankis** – specialus įrankis ilgu kotu, skirtas besipriešinančiam asmeniui priremti prie sienos ar kito objekto, jo pasipriešinimui ir judesiams apriboti.

2.16. **Skausminiai sviediniai** – šaunamaisiais ginklais šaudomi ar specialiais įtaisais svaidomi žmogui skausmą sukeliantys sviediniai su dažais ir (ar) specifikacijos 2.5 papunktyje nurodytomis veiklosioms medžiagomis arba be jų (gali būti maišeliai su smulkių šratų, smėlio, skysčio ar panašių savybių birių medžiagų turiniu arba guminiai, silikoniniai ar panašių savybių elastingi sviediniai), sukurti ir pagaminti kaip nekeliantys tiesioginio pavojaus gyvybei.

2.17. **Tarnybinė transporto priemonė** – transporto priemonė, naudojama kitai transporto priemonei, kliūčiai ar asmenų grupei saugiai stumti, keliui užtvirti, kitai transporto priemonei taranuoti, prispausti ar kitais būdais priverstinai sustabdyti, taip pat greitai patekti į patalpas, teritorijas ar kitokius objektus.

2.18. **Tarnybinis šuo** – specialiai dresuotas šuo, išmokytas sulaikyti ar surasti asmenis, pulti į saugomą objektą besikėsinančius asmenis, psichiškai veikti asmenį ar asmenų grupę, ginti pareigūną ir kitus asmenis nuo grėsmės jų gyvybei ar sveikatai, vykdyti kitas specialias pareigūno komandas ar užduotis.

2.19. **Tarnybinis žirgas** – specialiai dresuotas žirgas, išmokytas psichiškai veikti į saugomą objektą besikėsinančius asmenis ir saugiai stumti ar išsklaidyti asmenų grupę, vykdyti kitas specialias pareigūno komandas ar užduotis.

2.20. **Transporto priemonių priverstinio stabdymo priemonės** – dygliuotos juostos, specialieji tinklai, kuriais sugadinama transporto priemonė (praduriamos padangos, apipinami ratai), siekiant, kad ji prarastų galimybę judėti ir kuo greičiau sustotų, nesukeliant tiesioginio pavojaus gyvybei joje esantiems asmenims.

2.21. **Vandensvaidis** – savaeigis ar ant transporto priemonės montuojamas įtaisas, kuriuo stipria čiuurkšle purškiamas vanduo arba iššaunamas vandens sviedinys su specifikacijos 2.5 papunktyje nurodyta veikliąja medžiaga ar be jos, siekiant nustumti, sutramdyti ar skausmu paveikti asmenį ar asmenų grupę.

2.22. **Veido kaukė** – speciali kaukė, skirta veidui uždengti, kad sulaikytas asmuo nebūtų atpažintas, negalėtų spjaudytis, kandžiotis ir kitaip priešintis ar sprukti.

VRM Teisės departamentas
Direktorė

Irina Urbonė

2016 11 16

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministras

Tomas Žilinskas

2016-11-16

SPECIALIŲ PRIEMONIŲ PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Specialiųjų priemonių panaudojimo tvarkos apraše (toliau – šis aprašas) nustatomi vidaus tarnybos sistemos pareigūnų, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų ir policijos rėmėjų (toliau – pareigūnas) veiksmai ruošiantis panaudoti, naudojant ir panaudojus specialiąsias priemones.

2. Specialiųjų priemonių panaudojimo sąlygas ir pagrindus nustato Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymas, Lietuvos Respublikos finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos įstatymas, Lietuvos Respublikos policijos įstatymas, Lietuvos Respublikos policijos rėmėjų įstatymas, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos tarnybos įstatymas ir Lietuvos Respublikos viešo saugumo tarnybos įstatymas.

3. Šiame apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Pavojų keliantis asmuo** – asmuo, padaręs ar galimai padaręs teisės pažeidimą ir (ar) nevykdantis pareigūno teisėtų nurodymų ar reikalavimų ir savo aktyviais veiksmais ar turimais daiktais akivaizdžiai ir realiai keliantis pavojų pareigūno ar kitų asmenų gyvybei ar sveikatai, turtui.

3.2. **Pavojaus nekeliantis asmuo** – Asmuo, padaręs ar galimai padaręs teisės pažeidimą, nevykdantis pareigūno teisėtų nurodymų ar reikalavimų ir pasyviais veiksmais (arba neveikimu) besipriešinantį sulaikymui (pvz., žmonių sėdimos blokados) ar vengiantis pareigūno veiksmų arba nuo jų išsisukinėjantis, tačiau tokiais savo veiksmais nekeliantis pavojaus pareigūno ar kitų asmenų gyvybei ar sveikatai, turtui.

3.3. Kitos šiame apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos policijos įstatyme ir Specialiųjų priemonių specifikacijoje vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS PAREIGŪNO VEIKSMAI RUOŠIANTIS PANAUDOTI, NAUDOJANT AR PANAUDOJUS SPECIALIĄSIAS PRIEMONES

4. Pareigūnas, prieš panaudodamas specialiąsias priemones, privalo įvertinti asmens pasipriešinimo lygį, specialiųjų priemonių naudojimu siekiamą tikslą, kokio poveikio efektyvumo tikimasi panaudojus specialiąsias priemones, galimybes pasinaudoti specialiųjų priemonių sukeltu poveikiu, specialiųjų priemonių panaudojimo ir poveikio padarinius, savo atsitraukimo, priedangos ir kitų specialiųjų priemonių panaudojimo galimybes, jei panaudotos specialiosios priemonės būtų nepakankamai veiksmingos.

5. Prieš panaudodamas specialiąsias priemones pareigūnas privalo:

5.1. paaiškinti asmeniui ar asmenims sulaikymo pagrindą, atsakomybę, kylančią už pareigūno teisėtų nurodymų ar reikalavimų nevykdymą;

5.2. įspėti apie ketinimą panaudoti specialiąsias priemones.

6. Prieš naudodamas specialiąsias priemones, pareigūnas gali nevykdyti veiksmų, numatytų šio aprašo 5 punkte, tik tais atvejais, kai bet koks delsimas naudoti specialiąsias priemones kelia grėsmę pareigūno ar kito asmens gyvybei, sveikatai ar turtui arba kai toks įspėjimas yra neįmanomas.

7. Pareigūnas, spręsdamas, kokias iš galimų konkrečioje situacijoje naudoti specialiųjų priemonių jis naudos, vadovaujasi šio aprašo 2 punkte nurodytais įstatymais, šiuo aprašu, įgytomis teorinėmis ir praktinėmis specialiųjų priemonių naudojimo žiniomis, įvertina tiek kylančią, tiek

specialiųjų priemonių keliamą grėsmę, specialiųjų priemonių naudojimo veiksmingumą, pasirinktą veiksmų taktiką, siekiamus tikslus bei kitas aplinkybes.

8. Pareigūnas turi teisę paruošti specialiąją priemonę naudoti, jeigu mano, kad konkrečioje situacijoje ją gali tekti panaudoti, tačiau su specialiąja priemone privalo elgtis saugiai, nesukelti bereikalingos grėsmės ar žalos sau arba kitiems asmenims ir būti pasiruošęs nedelsdamas panaudoti kitą veiksmų taktiką ir kitas specialiąsias priemones.

9. Jeigu dėl naudojimų specialiųjų priemonių techninių ir veikimo savybių gali kilti grėsmė pašalinių asmenų gyvybei, sveikatai ar turtui, pareigūnas apie šių specialiųjų priemonių panaudojimą privalo aiškiai ir garsiai įspėti.

10. Jeigu pareigūnui panaudojus specialiąsias priemones asmuo mirė ar buvo sutrikdyta jo sveikata, pareigūnas nedelsdamas privalo:

- 10.1. iškviesti greitąją medicinos pagalbą;
- 10.2. asmeniui, kuriam buvo sutrikdyta sveikata, suteikti pirmąją medicinos ar kitą būtinąją pagalbą, taip pat imtis kitų reikalingų priemonių pavojingiems savo veiksmų padariniams pašalinti;
- 10.3. užtikrinti įvykio vietos apsaugą;
- 10.4. esant galimybei nustatyti įvykio liudininkus;
- 10.5. pranešti apie įvykį savo įstaigos operatyvaus valdymo padalinio ar kitam savo įstaigos vadovo įgaliotam pareigūnui, kuris apie tai informuoja specialiąsias priemones panaudojusio pareigūno įstaigos vadovą ir prokurorą. Policijos rėmėjas apie įvykį praneša policijos įstaigos operatyvaus valdymo padalinio pareigūnui, kuris apie tai informuoja policijos įstaigos vadovą ir prokurorą.

III SKYRIUS SPECIALIŲJŲ PRIEMONIŲ NAUDOJIMO YPATUMAI

11. Specialiąsias priemones pareigūnas gali naudoti tik esant šio aprašo 2 punkte nurodytuose įstatymuose nustatytiems prievartos panaudojimo pagrindams ir tik pagal jų panaudojimo paskirtį.

12. Pareigūnas gali panaudoti šias specialiąsias priemones:

12.1. prieš gyvūną, kuris kelia grėsmę pareigūno ar kito asmens gyvybei, sveikatai ar turtui, – ašarinius purkštuvus, elektros šoko įtaisus, lazdas;

12.2. prieš agresyvų, linkusį žaloti asmenį, taip pat konvojuodamas arba pristatydamas į policijos įstaigą, kitą instituciją ar įstaigą administracinį nusižengimą ar nusikalstamą veiką padariusį arba galimai padariusį asmenį, atlikdamas šio asmens apžiūrą, taip pat vykdydamas asmens išsiuntimą iš Lietuvos Respublikos ar vykdydamas šio asmens grąžinimą į Lietuvos Respubliką – asmens judesių ribojimo priemones;

12.3. prieš pavojaus nekeliantį asmenį:

12.3.1. jo sulaikymo metu – asmens sulaikymo tinklus, asmens judesių ribojimo priemones, veido kaukes, impulsinius šviesos prietaisus;

12.3.2. kai asmuo užsidaręs, pasislėpęs transporto priemonėje, patalpoje, teritorijoje ar kitame objekte jo sulaikymo metu – asmens sulaikymo tinklus, asmens judesių ribojimo priemones, impulsinius šviesos prietaisus, įsilaužimo priemones;

12.3.3. esant pavojaus nekeliančių asmenų grupei – apsauginius skydus, atitvarus, elektros šoko įtaisus, garsinius prietaisus, impulsinius šviesos prietaisus, įsilaužimo priemones, lazdas, nuotolinio poveikio priemones (jų veiksmams stebėti ir teisės pažeidimams fiksuoti), surišimo priemones, tarnybinius šunis, tarnybinius žirgus;

12.4. prieš pavojų keliantį asmenį:

12.4.1. jo sulaikymo metu – apsauginius skydus, asmens judesių ribojimo priemones, asmens sulaikymo tinklus, ašarinius purkštuvus, elektros šoko įtaisus, impulsinius šviesos prietaisus, lazdas, prirėmimo įrankius, tarnybinius šunis;

12.4.2. kai toks asmuo užsidaręs, pasislėpęs transporto priemonėje, patalpoje, teritorijoje ar kitame objekte arba trukdo patekti į transporto priemonę, patalpą, teritoriją ar kitą objektą jo sulaikymo metu, – apsauginius skydus, asmens judesių ribojimo priemones, asmens sulaikymo

tinklus, ašarinius purkštuvus, automobilių priverstinio stabdymo priemonės, elektros šoko įtaisus, impulsinius šviesos prietaisus, garsines ir šviesines granatas ir šaudmenis, įsilaužimo priemonės, lazdas, nuotolinio poveikio priemonės, prirėmimo įrankius, tarnybinius šunis;

12.4.3. esant pavojų keliančių asmenų grupei arba įvykus riaušėms – apsauginius skydus, asmens judesių ribojimo priemonės, asmens sulaikymo tinklus, ašarines ir (ar) dūmines granatas ir šaudmenis, ašarinius purkštuvus, atitvarus, dažomuosius sviedinius, elektros šoko įtaisus, garsines ir šviesines granatas ir šaudmenis, garsinius prietaisus, impulsinius šviesos prietaisus, įsilaužimo priemonės, lazdas, nuotolinio poveikio priemonės, prirėmimo įrankius, skausminius sviedinius, tarnybines transporto priemonės, tarnybinius šunis, tarnybinius žirgus, vandensvaidžius;

12.4.4. kai toks asmuo priešinasi – apsauginius skydus, asmens judesių ribojimo priemonės, asmens sulaikymo tinklus, ašarines ir (ar) dūmines granatas ir šaudmenis, ašarinius purkštuvus, dažomuosius sviedinius, elektros šoko įtaisus, garsines ir šviesines granatas ir šaudmenis, garsinius prietaisus, impulsinius šviesos prietaisus, lazdas, nuotolinio poveikio priemonės, prirėmimo įrankius, skausminius sviedinius, tarnybinius šunis;

12.5. prieš transporto priemonę priverstinio sustabdymo metu:

12.5.1. kai transporto priemonės tolesnis vairavimas nekelia pavojaus pareigūno ar kito asmens gyvybei, sveikatai ar turtui – atitvarus, transporto priemonių priverstinio stabdymo priemonės ir dažomuosius sviedinius;

12.5.2. kai transporto priemonės tolesnis vairavimas kelia neišvengiamą pavojų pareigūno ar kito asmens gyvybei, sveikatai ar turtui – ašarines ir (arba) dūmines granatas ir šaudmenis, atitvarus, automobilių priverstinio stabdymo priemonės, dažomuosius sviedinius ir tarnybines transporto priemonės.

13. Specialiųjų priemonių panaudojimas turi būti nutrauktas tuoj pat, kai išnyksta jų panaudojimo pagrindai.

VRM Teisės departamentas
Direktorė

Irina Urbonė

2016.11.16

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministras

Tomas Žilinskas

2016.11.16

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai

2016-09-28 Nr. (1.36) JT-1121
Į 2016-09-08 Nr. 1D-5473(12)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL SPECIALIŲJŲ PRIEMONIŲ SPECIFIKACIJOS IR SPECIALIŲJŲ PRIEMONIŲ PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija pagal kompetenciją išnagrinėjo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Specialiųjų priemonių specifikacijos ir specialiųjų priemonių panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą (toliau – nutarimo projektas).

Įvertinusi nutarimo projekto *teisinį pagrindą, tikslą ir galimas pasekmes*, Teisingumo ministerija pastabų neturi.

Įvertinusi nutarimo projekto *teisinių reguliavimo priemones*, Teisingumo ministerija teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Nutarimo projektu siekiama patvirtinti Specialiųjų priemonių panaudojimo tvarkos aprašo (toliau – aprašas) 3 punkte siūlytina nurodyti, kur apibrėžtos kitos apraše vartojamos sąvokos.

2. Aprašo 11.2 papunkčio formuluotė derintina su Lietuvos Respublikos policijos įstatymo 27 straipsnio 4 dalies 1 punkto (2017 m. sausio 1 d. redakcija) ir kitų, nutarimo projekte nurodytų įstatymų formuluotėmis, t. y. žodžiai „sąveikoti“ keistini žodį „žaloti“.

3. Pastebėtina, kad Policijos įstatymo 27 straipsnio 4 dalyje (2017 m. sausio 1 d. redakcija) pateiktas baigtinis sąrašas atvejų, kada pareigūnas turi teisę naudoti antrankius ir surišimo priemones, t. y. prieš agresyvius ar linkusius žaloti asmenis ir konvojuodamas arba pristatydamas į policijos įstaigą, kitą instituciją ar įstaigą administracinius nusižengimus ar nusikalstamas veikas padariusius (galimai padariusius) asmenis, atlikdamas šių asmenų apžiūrą, taip pat vykdydamas asmenų išsiuntimą iš Lietuvos Respublikos ar vykdydamas šių asmenų grąžinimą į Lietuvos Respubliką (analogiškai antrankių ir surišimo priemonių naudojimas reglamentuotas ir kituose šių priemonių naudojimo pagrindus nustatančiuose įstatymuose). Manytina, kad aprašo 11.3.1 papunktyje siūlymos nustatyti surišimo ir kitų asmens judesius ribojančių priemonių naudojimas, kai nekeliantis pavojaus asmuo trukdo patekti į transporto priemonę, patalpą, teritoriją ar kitą

objektą, praplečia įstatymuose nustatytą teisinį reguliavimą. Todėl siūlytina tikslinti šią aprašo nuostatą minėtu aspektu.

4. Atsižvelgiant į tai, kad nutarimo projektu siūlomoje patvirtinti Specialiųjų priemonių specifikacijoje (toliau – specifikacija) ne visos specialiosios priemonės taikytinos tiesiogiai asmens atžvilgiu (pvz., automobilių priverstinio stabdymo priemonės, įsilaužimo ir gelbėjimo priemonės), abejotinas aprašo 11.4.4 papunktyje pateiktas siūlymas prieš keliantį pavojų asmenį, kai toks asmuo priešinasi, naudoti *bet kokias specialiąsias priemones, būtinas tarnybinei pareigai atlikti*.

Įvertinusi nutarimo projekto *teisės techniką*, Teisingumo ministerija teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad, atsižvelgiant į Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – rekomendacijos), 6.5 papunktį, sąvokos ir jas įvardijantys terminai turi būti suderinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Pažymėtina, kad specifikacijos 2.9 papunktyje siekiama apibrėžti elektros šoko įtaiso terminą, kuris jau apibrėžtas Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje. Atsižvelgiant į rekomendacijų 6.5 papunktį, įstatymų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose neturi būti dar kartą apibrėžiamos įstatymuose jau apibrėžtos sąvokos, tačiau gali būti apibrėžiamos tik tame įgyvendinamajame teisės akte vartojamos sąvokos.

3. Specifikacijos 2.13 papunktyje išbrauktinas žodis „atitinkamai“, kaip perteklinis.

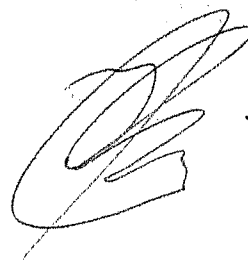
4. Aprašo 3.1 ir 3.2 papunkčiuose siūlytina suvienodinti sąvokų apibrėžčių raišką. Be to, aprašo 3.2 papunktyje prieš jungtukus „ar“ ir „arba“ kablelis nerašytinas.

5. Siekiant aiškumo, kalbinės raiškos požiūriu redaguotinas aprašo 8 punktas.

6. Aprašo 11.2 papunktyje siūlytina suvienodinti žodžio „asmuo“ vartojimą, t. y. šį žodį ir su juo susijusius žodžius vartoti vienaskaitoje, nes šiame papunktyje kalbama apie asmenį, o ne asmenų grupę.

7. Aprašo 11.5.2 papunktyje siūlytina išbrauti žodžius „prieš transporto priemonę“, nes 11.5 papunktyje jau nurodyta, kad specialiosios priemonės gali būti panaudojamos prieš transporto priemonę, o 11.5.1 ir 11.5.2 papunkčiai numato atvejus, kada tokias priemones galima naudoti. Taip pat, siekiant teisinio reguliavimo nuoseklumo, siūlytina suvienodinti 11.5.1 ir 11.5.2 papunkčių formuluotes.

Teisingumo viceministras

Julius Pagojus

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

**IŠVADA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL SPECIALIŲJŲ
PRIEMONIŲ SPECIFIKACIJOS IR SPECIALIŲJŲ PRIEMONIŲ PANAUDOJIMO
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO
(toliau – Projektas)
(TAP NR. 16-1716(2); TAIS NR. 16-8509(4))**

2016-11-17 Nr. NV-3601

Vilnius

Įvertinę Projekto, patikslinto pagal ministerijų atstovų (viceministrų, kanclerių) 2016 m. lapkričio 15 d. pasitarime pateiktas pastabas, atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, informuojame, kad laikomės Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento 2016 m. lapkričio 7 d. išvadoje Nr. NV-3451 (toliau – išvada) pateiktos 2 pastabos, nes manome, kad nėra gera praktika, kai Projekte tvirtinamos Specialiųjų priemonių specifikacijos (toliau – Specifikacija) 2.1, 2.3, 2.5 ir kituose papunkčiuose pateiktose specialiųjų priemonių sąvokose žodžio turiniui atskleisti naudojamas tas pats žodis, nes tai ydinga logikos požiūriu (suprantamas kaip apibrėžimas *idem per idem*). Manome, kad specialiųjų priemonių papildomos savybės (požymiai) ir funkcionalumas yra būtini nepriklausomai nuo to, kokiais žodžiais apibūdinama, nes Vyriausybė įpareigota patvirtinti ne specialiųjų priemonių sąrašą, bet šių priemonių specifikaciją. Taip pat Projekte tvirtinamo Specialiųjų priemonių panaudojimo tvarkos aprašo 12.4.2 ir 12.5.2 papunkčiuose vietoj sąvokos „*automobilių* priverstinio stabdymo priemonės“ siūlome vartoti Specifikacijos 2.20 papunktyje vartojamą sąvoką „*transporto priemonių* priverstinio stabdymo priemonės“ (išvados 6 pastaba).

Teisės departamento direktoriaus pavaduotojas

Aleksandr Radčenko

Siūlau įtraukti į Vyriausybės posėdžio (pasitarimo) darbotvarkės projektą

2016-11-16

Dėl Specialiųjų priemonių specifikacijos ir specialiųjų priemonių panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo (TAP-16-1716)(16-8509(3))

Pranešėjas: Vidaus reikalų ministras T. Žilinskas

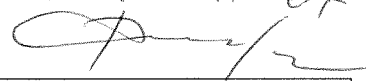
Dalyvauja: Vidaus reikalų ministerijos Viešojo saugumo politikos departamento Kriminalinių procesų kontrolės skyriaus patarėjas R. Vitkauskas

Posėdžių rengimo skyriaus
patarėjas

Klausimo kuratorius: V.Pavardė, parašas

P. Gerasimovič

2016-11-07

<p>Apsvarstyta ministerijų atstovų pasitarime</p> <p><u>2016-11-15</u> (data)</p>	<p>Ministerijų atstovų pasitarimo protokolo išrašas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pasiūlyti VRM atsižvelgti į Vyriausybės kanceliarijos TD ir Viešojo valdymo ir socialinės aplinkos departamento Viešojo valdymo ir atviros Vyriausybės skyriaus pastabas. 2. Patikslintą projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje. <p>(2016-11-15)</p>
<p>Informacija apie projekto svarstymą Vyriausybės pasitarime ar/ir Vyriausybės posėdyje</p>	<p>Papildoma informacija</p>